Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο τμήμα)

της 3ης Μαρτίου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Κοινό δασμολόγιο — Συνδυασμένη Ονοματολογία — Κλάσεις 2304, 2308 και 2309 — Κατάταξη ενός συμπυκνώματος πρωτεϊνών σόγιας»

Στην υπόθεση C-144/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Hoge Raad der Nederlanden (Ανώτατο Δικαστήριο των Κάτω Χωρών) με απόφαση της 13ης Μαρτίου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 26 Μαρτίου 2015, στο πλαίσιο της δίκης

Staatssecretaris van Financiën

κατά

Customs Support Holland BV,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Λυκούργο (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, C. Vajda και K. Jürimäe, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Customs Support Holland BV, εκπροσωπούμενη από τους A. Jansen και J. Biermasz, advocaaten,

— η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. Bulterman και B. Koopman,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους A. Caeiros και H. Kranenborg,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής απόφασης αφορά την ερμηνεία των κλάσεων 2304, 2308 και 2309 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη Δασμολογική και Στατιστική Ονοματολογία και το Κοινό Δασμολόγιο (ΕΕ L 256, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 948/2009 της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2009 (ΕΕ L 287, σ. 1 στο εξής: ΣΟ).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Staatssecretaris van Financiën (Υπουργού Οικονομικών) και της Customs Support Holland BV, όσον αφορά την κατάταξη στη ΣΟ ενός συμπυκνώματος πρωτεϊνών σόγιας, διατιθεμένου στο εμπόριο με την ονομασία «Imcosoy 62» και χρησιμοποιούμενου ως συστατικού σύνθετων τροφών για πολύ νεαρούς μόσχους.

Το νομικό πλαίσιο

Η ΣΟ

3 Η δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων που εισάγονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση διέπεται από τη ΣΟ.

4 Το άρθρο 12 του κανονισμού 2658/87, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 254/2000 του Συμβουλίου, της 31ης Ιανουαρίου 2000 (ΕΕ L 28, σ. 16), προβλέπει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει κάθε χρόνο κανονισμό ο οποίος περιλαμβάνει το πλήρες κείμενο της ΣΟ και των συντελεστών των τελωνειακών δασμών, όπως αυτό προκύπτει από τα μέτρα που θεσπίζονται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή την Επιτροπή. Ο κανονισμός αυτός δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου και έχει εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου του επομένου έτους. Από την κατατεθείσα ενώπιον του Δικαστηρίου δικογραφία προκύπτει ότι εφαρμοστέα στα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης είναι η ΣΟ όπως ίσχυε το 2010, κατόπιν της εκδόσεως του κανονισμού 948/2009.

5 Το πρώτο μέρος της ΣΟ, το οποίο αφορά τις προκαταρκτικές διατάξεις, περιέχει έναν τίτλο I, που προβλέπει τους «Γενικούς κανόνες», του οποίου το τμήμα Α, τιτλοφορούμενο «Γενικοί κανόνες για την ερμηνεία της συνδυασμένης ονοματολογίας», ορίζει μεταξύ άλλων τα εξής:

«Η κατάταξη των εμπορευμάτων στη [ΣΟ] πραγματοποιείται σύμφωνα με τις παρακάτω αρχές.

1. Το κείμενο των τίτλων των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των υποκεφαλαίων θεωρείται ότι έχει μόνον ενδεικτική αξία, δεδομένου ότι η κατάταξη καθορίζεται νόμιμα σύμφωνα με το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων και σύμφωνα με τους παρακάτω κανόνες, εφόσον αυτοί δεν είναι αντίθετοι προς το κείμενο των εν λόγω κλάσεων και σημειώσεων.

[...]

3. Όταν εμπορεύματα πρέπει, εκ πρώτης όψεως, να καταταγούν σε δύο ή περισσότερες κλάσεις, σε εφαρμογή του κανόνα 2 β′ ή σε κάθε άλλη περίπτωση, η κατάταξη γίνεται σύμφωνα με τα παρακάτω:

α) Η περισσότερο εξειδικευμένη κλάση πρέπει να έχει προτεραιότητα έναντι των κλάσεων με γενικότερο περιεχόμενο. Εντούτοις, όταν δύο ή περισσότερες κλάσεις καλύπτουν καθεμία ένα μόνο τμήμα των υλών που αποτελούν ένα αναμειγμένο προϊόν ή ένα σύνθετο είδος ή ένα μόνο τμήμα των ειδών, στην περίπτωση εμπορευμάτων που παρουσιάζονται σε σύνολα

συσκευασμένα για τη λιανική πώληση, αυτές οι κλάσεις πρέπει να θεωρούνται, σε σχέση με αυτό το προϊόν ή αυτό το είδος, ως εξίσου εξειδικευμένες, έστω και αν μία από αυτές δίνει μια περισσότερο ακριβή ή περισσότερο πλήρη περιγραφή.

[…]»

6 Το δεύτερο μέρος της ΣΟ περιλαμβάνει ένα κεφάλαιο 23, τιτλοφορούμενο «Υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής. Τροφές παρασκευασμένες για ζώα», το οποίο περιέχει τις κλάσεις 2304, 2308 και 2309.

7 Η κλάση 2304 της ΣΟ έχει ως εξής:

«2304 00 00	Πίτες και άλλα στερεά υπολείμματα, έστω και σπασμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, από την εξαγωγή του σογιέλαιου».

8 Η κλάση 2308 της ΣΟ έχει ως εξής:

«2308 00	Φυτικές ύλες και φυτικά απορρίμματα, κατάλοιπα και υποπροϊόντα φυτικά, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού:
[…] 2308 00 90	[…] - Άλλα».

9 Η κλάση 2309 της ΣΟ έχει ως εξής:

«2309	Παρασκευάσματα των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων:
[…] 2309 90	[…] - Άλλα: […]
2309 90 31	- - Άλλα, όπου περιλαμβάνονται και τα προμείγματα: — — — Που περιέχουν κάθε είδους άμυλα, γλυκόζη ή σιρόπι γλυκόζης, μαλτοδεξτρίνη ή σιρόπι μαλτοδεξτρίνης που υπάγονται στις διακρίσεις 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 και 2106 90 55 ή γαλακτοκομικά προϊόντα: — — — — Που περιέχουν άμυλα κάθε είδους ή γλυκόζη, ή μαλτοδεξτρίνη, ή σιρόπι γλυκόζης, ή σιρόπι μαλτοδεξτρίνης: — — — — — Που δεν περιέχουν άμυλα κάθε είδους ή που περιέχουν τέτοιες ύλες σε ποσοστό κατά βάρος κατώτερο ή ίσο του 10 % — — — — — — Που δεν περιέχουν γαλακτοκομικά προϊόντα ή που περιέχουν τέτοια προϊόντα σε ποσοστό κατά βάρος κατώτερο του 10 %».

10 Κατά τη σημείωση 1 του κεφαλαίου 23 της ΣΟ, η κλάση 2309 της ΣΟ περιλαμβάνει «τα προϊόντα των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού και παίρνονται από την επεξεργασία φυτικών ή ζωικών υλών που, από το γεγονός αυτό, έχασαν τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της αρχικής ύλης, άλλα από τα φυτικά απορρίμματα, υπολείμματα και υποπροϊόντα φυτικά που προέκυψαν από την επεξεργασία αυτή».

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του εναρμονισμένου συστήματος περιγραφής και κωδικοποιήσεως των εμπορευμάτων

11 Το Συμβούλιο Τελωνειακής Συνεργασίας, νυν Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων (ΠΟΤ), συστάθηκε με τη Σύμβαση για την ίδρυση του εν λόγω συμβουλίου, που συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 15 Δεκεμβρίου 1950. Το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποιήσεως των εμπορευμάτων (στο εξής: ΕΣ) καταρτίσθηκε από τον ΠΟΤ και θεσπίσθηκε με τη Διεθνή Σύμβαση για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποιήσεως των εμπορευμάτων, που συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 14 Ιουνίου 1983 και εγκρίθηκε, με το τροποποιητικό της πρωτόκολλο της 24ης Ιουνίου 1986, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, με την απόφαση 87/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1987 (ΕΕ L 198, σ. 1). Η ΣΟ επαναλαμβάνει τις εξαψήφιες κλάσεις και διακρίσεις του ΕΣ. Μόνον το έβδομο και το όγδοο αριθμητικό ψηφίο που σχηματίζουν υποδιαιρέσεις έχουν προβλεφθεί ειδικώς από τη ΣΟ.

12 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ καταρτίζονται εντός του ΠΟΤ σύμφωνα με τις ρήτρες της εν λόγω συμβάσεως.

13 Η επεξηγηματική σημείωση για την κλάση 2304 του ΕΣ ορίζει τα εξής:

«Η παρούσα κλάση περιλαμβάνει τις πίτες και άλλα στερεά υπολείμματα από την εξαγωγή, με έκθλιψη, με διαλύτες ή με φυγοκέντριση, του ελαίου που περιέχεται στα σπέρματα σόγιας. Τα υπολείμματα αυτά αποτελούν περιζήτητες ζωοτροφές.

[...]

Η κλάση αυτή δεν περιλαμβάνει:

[...]

b) Τα συμπυκνώματα πρωτεϊνών που λαμβάνονται με την εξάλειψη ορισμένων συστατικών των απελαιωμένων αλεύρων σόγιας, προοριζόμενα να προστεθούν σε παρασκευάσματα διατροφής, και το άλευρο από κουκιά σόγιας (αριθ. 21.06).»

14 Η επεξηγηματική σημείωση για την κλάση 2308 του ΕΣ προβλέπει τα εξής:

«Υπό την προϋπόθεση ότι δεν περιλαμβάνονται σε άλλες, ειδικότερες, κλάσεις της Ονοματολογίας και ότι προσιδιάζουν στη διατροφή των ζώων, η παρούσα κλάση περιλαμβάνει φυτικά προϊόντα και απορρίμματα, καθώς και υπολείμματα ή υποπροϊόντα, που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια βιομηχανικών διαδικασιών επεξεργασίας φυτικών υλών με σκοπό την εξαγωγή ορισμένων συστατικών τους.

[...]»

15 Η επεξηγηματική σημείωση για την κλάση 2309 του ΕΣ ορίζει τα εξής:

«Η κλάση αυτή περιλαμβάνει τα κτηνοτροφικά παρασκευάσματα με προσθήκη μελάσας ή ζαχάρων, καθώς και τα παρασκευάσματα για τη διατροφή των ζώων που συνίστανται σε μείγμα περισσοτέρων θρεπτικών στοιχείων, προοριζόμενα:

[...]

2) είτε για τη συμπλήρωση ορισμένων, παραγομένων στο αγρόκτημα, οργανικών ή ανόργανων ουσιών (συμπληρώματα ζωοτροφών)·

3) είτε ακόμη για να χρησιμοποιηθούν για την παρασκευή πλήρων ζωοτροφών ή συμπληρωμάτων ζωοτροφών.

[...]

Β.- Τα παρασκευάσματα που προορίζονται για τη συμπλήρωση, διά της εξισορροπήσεως, των παραγομένων στο αγρόκτημα ζωοτροφών ("συμπληρώματα" ζωοτροφών)

Οι παραγόμενες στο αγρόκτημα ουσίες είναι, κατά κανόνα, αρκετά φτωχές σε πρωτεΐνες, ανόργανες ουσίες ή βιταμίνες. Τα παρασκευάσματα που προορίζονται για την αποκατάσταση των ανεπαρκειών αυτών, ώστε τα ζώα να τυγχάνουν ισορροπημένης διατροφής, αποτελούνται, αφενός, από τις τελευταίες αυτές ουσίες και, αφετέρου, από ενεργειακά συμπληρώματα (εμπλουτισμένα με υδρογονάνθρακες), τα οποία χρησιμεύουν ως βάση για τα άλλα συστατικά του μείγματος.

Μολονότι, σε ποσοτικό επίπεδο, η σύνθεση των παρασκευασμάτων αυτών είναι σε μεγάλο βαθμό ανάλογη προς αυτή των παρασκευασμάτων τα οποία αφορά η παράγραφος Α, εντούτοις διαφοροποιούνται από τα παρασκευάσματα αυτά, λόγω της σχετικώς υψηλής περιεκτικότητάς τους στο μεν ή στο δε από τα θρεπτικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στη σύνθεσή τους.

[...]

C.- Τα παρασκευάσματα που προορίζονται για να χρησιμοποιηθούν στην παρασκευή των "πλήρων" ή "συμπληρωματικών" ζωοτροφών που περιγράφονται στις παραγράφους Α και Β ανωτέρω

Τα παρασκευάσματα αυτά, τα οποία ονομάζονται στο εμπόριο προμείγματα, είναι, σε γενικές γραμμές, πολύπλοκα μείγματα που περιλαμβάνουν σύνολο στοιχείων (τα οποία αποκαλούνται ενίοτε "πρόσθετα"), των οποίων η φύση και οι αναλογίες καθορίζονται ενόψει συγκεκριμένης ζωοτεχνικής παραγωγής. [...]

Η παρούσα κλάση δεν περιλαμβάνει:

a) Τα συσσωματωμένα προϊόντα (σβώλοι) που αποτελούνται είτε από μία μόνον ύλη είτε από μείγμα υλών το οποίο όμως εμπίπτει καθεαυτό σε συγκεκριμένη κλάση, ακόμη και με συνδετικό υλικό (μελάσσα, αμυλώδη ουσία) το οποίο δεν υπερβαίνει το 3 % σε βάρος (αριθ. 07.14, 12.14, 23.01, μεταξύ άλλων).

[...]

d) τα φυτικά απορρίμματα, υπολείμματα και φυτικά υποπροϊόντα της κλάσεως 23.08.

[...]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

16 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι το Imcosoy 62 αποτελεί συμπύκνωμα πρωτεϊνών σόγιας, το οποίο λαμβάνεται κατά το πέρας δύο βιομηχανικών διαδικασιών.

17 Κατά την απόφαση περί παραπομπής, τα κουκιά σόγιας, αφού αποφλοιωθούν, θρυμματισθούν και υποβληθούν σε θερμική επεξεργασία, υποβάλλονται, σε πρώτο στάδιο, σε διαδικασία εκχυλίσεως του ελαίου τους, κατόπιν της οποίας παραμένει αυτό το οποίο καλείται κοινώς σογιάλευρο εκχυλίσεως. Στη συνέχεια, το άλευρο αυτό υπόκειται σε επεξεργασία με αιθανόλη και νερό, προκειμένου να αφαιρεθεί το εναπομένον λίπος, να μειωθεί η περιεκτικότητα σε άλλα, μη πρωτεϊνικά, στοιχεία, κυρίως σε υδατάνθρακες ή σε διατροφικές ίνες, και να εξαλειφθούν ορισμένες βλαβερές ουσίες. Το

συμπύκνωμα πρωτεϊνών σόγιας που λαμβάνεται κατά τον τρόπο αυτόν δεν περιέχει ίχνη της χρησιμοποιηθείσας αιθανόλης. Αποτελείται, μεταξύ άλλων, από πρωτεΐνες, σε ποσοστό έως 62 % κατά βάρος, και από άμυλο, σε ποσοστό κάτω του 10 % κατά βάρος.

18 Κατά την απόφαση περί παραπομπής, λόγω της υψηλής συγκεντρώσεώς του σε υδατάνθρακες, το σογιάλευρο εκχυλίσεως, αν και χρησιμοποιείται στις ζωοτροφές, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως συστατικό των σύνθετων τροφών που προορίζονται για πολύ νεαρούς μόσχους. Αντιθέτως, το συμπύκνωμα πρωτεϊνών σόγιας, το οποίο λαμβάνεται από το σογιάλευρο εκχυλίσεως, μπορεί να αποτελεί συστατικό των συνθέτων τροφών που προορίζονται για πολύ νεαρούς μόσχους, λόγω της μειωμένης συγκεντρώσεώς του σε υδατάνθρακες και διατροφικές ίνες.

19 Στις 7 Σεπτεμβρίου 2010, κατόπιν αιτήσεως της Customs Support Holland BV, η ολλανδική τελωνειακή αρχή χορήγησε δεσμευτική δασμολογική πληροφορία με την οποία κατέταξε το Imcosoy 62 στη διάκριση 2309 90 31 της ΣΟ.

20 Στις 3 Απριλίου 2012 το Rechtbank Haarlem (πρωτοδικείο Haarlem), ενώπιον του οποίου προσέφυγε η Customs Support Holland BV, έκρινε βάσιμη την προσφυγή, με το σκεπτικό ότι το Imcosoy 62 έπρεπε να καταταγεί στη διάκριση 2304 00 00 της ΣΟ. Η ολλανδική τελωνειακή αρχή άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Gerechtshof Amsterdam (εφετείου Άμστερνταμ), το οποίο έκρινε την έφεση αυτή αβάσιμη. Ως εκ τούτου, ο Staatssecretaris van Financiën άσκησε αναίρεση ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου κατά της αποφάσεως του Gerechtshof Amsterdam.

21 Στην απόφαση περί παραπομπής, το Hoge Raad der Nederlanden (Ανώτατο Δικαστήριο των Κάτω Χωρών) κρίνει, αφενός, ότι η κλάση 2304 της ΣΟ καλύπτει μόνον τα προϊόντα που προκύπτουν άμεσα από την εκχύλιση ελαίου και εκτιμά, αφετέρου, ότι, μολονότι το σογιάλευρο εκχυλίσεως προκύπτει άμεσα από τη διαδικασία εκχυλίσεως ελαίου και πρέπει, ως εκ τούτου, να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στην κλάση 2304 της ΣΟ, αντιθέτως, η επεξεργασία του σογιαλεύρου εκχυλίσεως προκειμένου να ληφθεί το συμπύκνωμα πρωτεϊνών σόγιας δεν σκοπεί στην εκχύλιση του σογιελαίου, αλλά στο να καταστούν τα υπολείμματα της εκχυλίσεως αυτής κατάλληλα για μια συγκεκριμένη χρήση στη διατροφή των ζώων. Εντεύθεν συνάγει ότι η συμπυκνωμένη πρωτεΐνη σόγιας μετατρέπεται σε διαφορετικής φύσεως προϊόν.

22 Το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι ένα προϊόν είναι δυνατό να καταταγεί στην κλάση 2309 της ΣΟ μόνον αν αυτό προκύπτει από την οριστική μετατροπή προϊόντος, εξαιρουμένων των συσσωματωμένων προϊόντων, ή από μείγμα προϊόντος με άλλα προϊόντα. Επιπλέον, πρέπει να είναι κατάλληλο να χρησιμοποιηθεί μόνο για ζωοτροφές.

23 Συναφώς, το Hoge Raad der Nederlanden (Ανώτατο Δικαστήριο των Κάτω Χωρών) επισημαίνει ότι η εξαγωγή υδρογονανθράκων, διατροφικών ινών και βλαβερών ουσιών από το σογιάλευρο εκχυλίσεως συνιστά οριστική μετατροπή η οποία καθιστά το κατά τον τρόπον αυτό μετατραπέν προϊόν κατάλληλο για να χρησιμοποιηθεί ως συστατικό σε σύνθετη τροφή για τους πολύ νεαρούς μόσχους. Εντούτοις, υπογραμμίζει ότι, κατά την επεξηγηματική σημείωση που αφορά την κλάση 2309 του ΕΣ, η κλάση αυτή δεν μπορεί να καλύπτει προϊόν αποτελούμενο είτε από μία μόνον ύλη είτε από μείγμα υλών που εμπίπτει καθεαυτό σε συγκεκριμένη κλάση ούτε τα υποπροϊόντα της κλάσεως 2308 του ΕΣ. Το Hoge Raad der Nederlanden (Ανώτατο Δικαστήριο των Κάτω Χωρών) δεν αποκλείει, ως εκ τούτου, να μην εμπίπτει το συμπύκνωμα πρωτεϊνών σόγιας το οποίο αποτελείται από σογιάλευρο εκχυλίσεως από το οποίο έχουν εξαχθεί ορισμένα συγκεκριμένα στοιχεία στην κλάση 2309 της ΣΟ.

24 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Hoge Raad der Nederlanden (Ανώτατο Δικαστήριο των Κάτω Χωρών) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Πρέπει η κλάση 2304 της ΣΟ να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η δασμολογική αυτή κλάση περιλαμβάνει επίσης ένα συμπύκνωμα πρωτεϊνών σόγιας το οποίο λαμβάνεται μετά την αφαίρεση, από τα στερεά υπολείμματα που προκύπτουν από την εκχύλιση ελαίου από σπέρματα σόγιας (από τα λεγόμενα σογιάλευρα εκχυλίσεως), λιπών, υδατανθράκων (ή διατροφικών ινών) και βλαβερών ουσιών που υπάρχουν στα υπολείμματα αυτά και το οποίο, με την αφαίρεση αυτή, καθίσταται κατάλληλο να χρησιμοποιηθεί ως συστατικό σύνθετων τροφών για πολύ νεαρούς μόσχους;

2) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πιο πάνω ερώτημα 1, έχει η κλάση 2308 ή η κλάση 2309 της ΣΟ εφαρμογή επί συμπυκνώματος πρωτεϊνών σόγιας το οποίο λαμβάνεται με τον τρόπο που περιγράφεται στο πιο πάνω ερώτημα 1;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

25 Με τα δύο αυτά ερωτήματα, τα οποία πρέπει να εξετασθούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν η ΣΟ έχει την έννοια ότι ένα συμπύκνωμα πρωτεϊνών σόγιας, όπως το επίμαχο στην κύρια δίκη, εμπίπτει στην κλάση 2304, 2308 ή 2309 της ονοματολογίας αυτής.

26 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στα υποβληθέντα ερωτήματα, πρέπει, αφενός, να υπογραμμισθεί ότι οι γενικοί κανόνες για την ερμηνεία της ΣΟ προβλέπουν ότι η κατάταξη των εμπορευμάτων καθορίζεται με γνώμονα το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων, ενώ το γράμμα των τίτλων των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των υποκεφαλαίων θεωρείται ότι έχει ενδεικτική μόνον αξία (βλ. αποφάσεις Lukoyl Neftohim Burgas, C-330/13, EU:C:2014:1757, σκέψη 33, και Baby Dan, C-272/14, EU:C:2015:388, σκέψη 25).

27 Αφετέρου, κατά πάγια νομολογία, χάριν της ασφάλειας δικαίου και προς διευκόλυνση των ελέγχων, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει κατά κανόνα να αναζητείται στα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά και στις αντικειμενικές τους ιδιότητες, όπως ορίζονται στο γράμμα των κλάσεων της ΣΟ και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις Proxxon, C-500/04, EU:C:2006:111, σκέψη 21, καθώς και Vario Tek, C-178/14, EU:C:2015:152, σκέψη 21 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

28 Όσον αφορά τις επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ, πρέπει να προστεθεί ότι, μολονότι δεν είναι δεσμευτικές, συνιστούν σημαντικά μέσα προς διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής του κοινού δασμολογίου και παρέχουν, αυτές καθεαυτές, έγκυρα στοιχεία για την ερμηνεία του (αποφάσεις Kloosterboer Services, C-173/08, EU:C:2009:382, σκέψη 25, και Agroferm, C-568/11, EU:C:2013:407, 28). Πάντως, δεν μπορούν να τροποποιήσουν το περιεχόμενο των σημειώσεων της ΣΟ (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Duval, C-44/15, EU:C:2015:783, σκέψη 24).

29 Εξάλλου, ο προορισμός του προϊόντος μπορεί να αποτελέσει αντικειμενικό κριτήριο κατατάξεως, εφόσον είναι συμφυής προς το εν λόγω προϊόν, ο συμφυής δε αυτός χαρακτήρας πρέπει να μπορεί να εκτιμηθεί με γνώμονα τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές ιδιότητες του προϊόντος αυτού (αποφάσεις Swiss Caps, C-410/08 έως C-412/08, EU:C:2009:794, σκέψη 29, και Agroferm, C-568/11, EU:C:2013:407, σκέψη 41).

30 Εν προκειμένω, όσον αφορά την κλάση 2308 της ΣΟ, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από το γράμμα της, πρόκειται περί υπολειμματικής κλάσεως. Ως εκ τούτου, λαμβανομένου υπόψη του γενικού κανόνα 3 α' για την ερμηνεία της ΣΟ, πρέπει να εξετασθεί κατ' αρχάς αν προϊόν όπως το επίμαχο στην κύρια δίκη είναι δυνατό να εμπίπτει στην κλάση 2304 ή 2309 της ΣΟ.

31 Όσον αφορά την κλάση 2304 της ΣΟ, επισημαίνεται ότι, όπως υπογράμμισε το αιτούν δικαστήριο, το Imcosoy 62 δεν συνιστά υπόλειμμα, υπό την έννοια της κλάσεως 2304 της ΣΟ, της εκχυλίσεως του ελαίου από τα σπέρματα σόγιας, αλλά παράγωγο του υπολείμματος αυτού, λαμβανόμενο κατόπιν αυτοτελούς και μεταγενέστερης διαδικασίας, τιθέμενης σε εφαρμογή ειδικώς προκειμένου να παραχθεί αυτό το συμπύκνωμα πρωτεϊνών, και κατά τη διάρκεια της οποίας το σογιάλευρο εκχυλίσεως χάνει μέρος των συστατικών στοιχείων του.

32 Εξάλλου, η επεξηγηματική σημείωση που αφορά την κλάση 2304 του ΕΣ διευκρινίζει ότι η κλάση αυτή δεν περιλαμβάνει τα συμπυκνώματα πρωτεϊνών που λαμβάνονται με την εξάλειψη ορισμένων συστατικών των απελαιωμένων αλεύρων σόγιας, προοριζόμενα να προστεθούν σε παρασκευάσματα διατροφής.

33 Πρώτον, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι το Imcosoy 62 αποτελεί συμπύκνωμα πρωτεϊνών, προοριζόμενο να χρησιμοποιείται ως συστατικό στις τροφές για πολύ νεαρούς μόσχους, και ότι το προϊόν αυτό λαμβάνεται από το σογιάλευρο εκχυλίσεως, κατά το πέρας διαδικασίας κατά την οποία, αφενός, αφαιρούνται το εναπομένον λίπος του αλεύρου αυτού και ορισμένες βλαβερές ουσίες και, αφετέρου, μειώνεται η περιεκτικότητα σε άλλα στοιχεία πλην των πρωτεϊνών. Συνεπώς, το επίμαχο στην κύρια δίκη προϊόν αποτελεί συμπύκνωμα πρωτεϊνών το οποίο λαμβάνεται με την εξάλειψη ορισμένων συστατικών στοιχείων των αλεύρων σόγιας, προοριζόμενο να προστεθεί σε παρασκευάσματα διατροφής.

34 Δεύτερον, το σογιάλευρο εκχυλίσεως, από το οποίο παρασκευάζεται το Imcosoy 62, πρέπει να θεωρηθεί ως απελαιωμένο προϊόν, ακόμη και αν μπορεί να εντοπισθεί σ' αυτό μια ελάχιστη εναπομένουσα ποσότητα ελαίου (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Fancon, 129/81, EU:C:1982:91, σκέψεις 10 και 14).

35 Συνεπώς, ένα συμπύκνωμα πρωτεϊνών, όπως το επίμαχο στην κύρια δίκη, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στην κλάση 2304 της ΣΟ.

36 Όσον αφορά την κλάση 2309 της ΣΟ, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι ως «παρασκεύασμα», υπό την έννοια της κλάσεως αυτής, νοείται είτε η μετατροπή ενός προϊόντος είτε ένα μείγμα με άλλα προϊόντα. Προκειμένου να εμπίπτει στην κλάση 2309 της ΣΟ, το επίμαχο προϊόν πρέπει επίσης, αφενός, να είναι κατάλληλο μόνο για ζωοτροφές και, αφετέρου, να έχει υποβληθεί σε οριστική μετατροπή ή να προκύπτει από μείγμα διαφορετικών υλών (βλ., κατ' αναλογίαν, όσον αφορά την κλάση 2307 του κοινού δασμολογίου του 1965, η οποία προηγήθηκε της κλάσεως 2309 της ΣΟ, αποφάσεις Henck, 36/71, EU:C:1972:25, σκέψεις 4 και 12, καθώς και van de Poll, 38/72, EU:C:1972:127, σκέψη 5).

37 Από την περιγραφή της διαδικασίας παραγωγής στην απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι το Imcosoy 62 αποτελεί προϊόν που έχει υποβληθεί σε οριστική μετατροπή και το οποίο είναι κατάλληλο μόνο για τη διατροφή των ζώων.

38 Επιπλέον, από τη σημείωση 1 του κεφαλαίου 23 της ΣΟ προκύπτει ότι η κλάση 2309 αυτής περιλαμβάνει τα προϊόντα των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων τα οποία δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού και λαμβάνονται από την επεξεργασία φυτικών ή ζωικών υλών και τα οποία, εξ αυτού του λόγου, έχουν χάσει τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της αρχικής ύλης, πλην των φυτικών απορριμμάτων, υπολειμμάτων και υποπροϊόντων που προέκυψαν από την επεξεργασία αυτή.

39 Δεν αμφισβητείται ότι το Imcosoy 62 αποτελεί προϊόν προερχόμενο από φυτική ύλη, δηλαδή το σογιάλευρο εκχυλίσεως. Επιπλέον, δεν μπορεί να εξομοιωθεί προς απόρριμμα, υπόλειμμα ή υποπροϊόν της επεξεργασίας στην οποία υποβλήθηκε το σογιάλευρο εκχυλίσεως, δεδομένου ότι η λήψη του προϊόντος αυτού συνιστά τον σκοπό καθαυτό της επεξεργασίας.

40 Προκειμένου να εμπίπτει στην κλάση 2309 της ΣΟ, ένα συμπύκνωμα πρωτεϊνών σόγιας όπως το Imcosoy 62 πρέπει επίσης να παράγεται με διαδικασία που συνεπάγεται την απώλεια των ουσιωδών χαρακτηριστικών της φυτικής ύλης από την οποία προκύπτει.

41 Συναφώς, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι με τη διαδικασία μετατροπής του σογιαλεύρου εκχυλίσεως, από το οποίο παράγεται το Imcosoy 62, επιδιώκεται συγκεκριμένος ζωοτεχνικός σκοπός ο οποίος συνίσταται στη δημιουργία συμπυκνώματος πρωτεϊνών το οποίο προορίζεται για βρώση από πολύ νεαρούς μόσχους, αντιθέτως προς το σογιάλευρο εκχυλίσεως. Ως εκ τούτου, τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και οι αντικειμενικές ιδιότητες ενός τέτοιου προϊόντος και, ειδικότερα, η ηθελημένη εξάλειψη ή μείωση ορισμένων από τα συστατικά του σογιαλεύρου εκχυλίσεως προκειμένου να καταστεί το προϊόν αυτό κατάλληλο για να περιληφθεί στη διατροφή ορισμένου είδους ζώων επιτρέπουν να θεωρηθεί ότι το προϊόν αυτό πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται προκειμένου να καταταγεί στην κλάση 2309 της ΣΟ.

42 Η ερμηνεία αυτή ενισχύεται από την επεξηγηματική σημείωση που αφορά την κλάση 2309 του ΕΣ, κατά την οποία η κλάση αυτή καλύπτει ακριβώς τα παρασκευάσματα που προορίζονται για τη θεραπεία της ανεπάρκειας σε πρωτεΐνες της βασικής διατροφής των ζώων.

43 Τέλος, η ΣΟ δεν περιέχει ειδικότερη κλάση στην οποία θα μπορούσε να καταταγεί ένα παρασκεύασμα ληφθέν, όπως το Imcosoy 62, από το σογιάλευρο εκχυλίσεως και προοριζόμενο μόνο για ζωοτροφές.

44 Συνεπώς, ένα προϊόν όπως το επίμαχο στην κύρια δίκη πρέπει να καταταγεί στην κλάση 2309 της ΣΟ.

45 Το συμπέρασμα αυτό δεν αποδυναμώνεται από την επεξηγηματική σημείωση που αφορά την κλάση 2309 του ΕΣ, η οποία, όπως επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο, εξαιρεί ιδίως από την κλάση αυτή, αφενός, τα συσσωματωμένα προϊόντα που αποτελούνται είτε από μία μόνον ύλη είτε από μείγμα υλών το οποίο όμως εμπίπτει καθεαυτό σε συγκεκριμένη κλάση και, αφετέρου, τα φυτικά απορρίμματα, υπολείμματα και υποπροϊόντα τα οποία αφορά η κλάση 2308 του ΕΣ.

46 Όσον αφορά, πρώτον, τον αποκλεισμό, με την εν λόγω επεξηγηματική σημείωση των συσσωματωμένων προϊόντων που αποτελούνται είτε από μία μόνον ύλη είτε από μείγμα υλών το οποίο εμπίπτει καθεαυτό σε συγκεκριμένη δασμολογική κλάση, επισημαίνεται ότι το Imcosoy 62 αποτελείται, ιδίως, από πρωτεΐνες και άμυλο, οπότε το προϊόν αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί ως συσσωματωμένο προϊόν αποτελούμενο από μία μόνον ύλη. Ωσαύτως, το Imcosoy 62 δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως συσσωματωμένο προϊόν αποτελούμενο από μείγμα υλών το οποίο εμπίπτει καθεαυτό σε συγκεκριμένη δασμολογική κλάση. Βεβαίως, το προϊόν αυτό παράγεται από το σογιάλευρο εκχυλίσεως, το οποίο εμπίπτει, καθεαυτό, στην κλάση 2304 της ΣΟ (απόφαση Fancon, 129/81, EU:C:1982:91, σκέψη 15). Εντούτοις, το παράγωγο προϊόν αυτό δεν περιέχει το σύνολο των συστατικών του σογιαλεύρου εκχυλίσεως και δεν μπορεί να καταταγεί στην κλάση 2304 της ΣΟ, για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 31 έως 35 της παρούσας αποφάσεως.

47 Όσον αφορά, δεύτερον, τον αποκλεισμό, με την ίδια επεξηγηματική σημείωση, των φυτικών απορριμμάτων, υπολειμμάτων και υποπροϊόντων από την κλάση 2308 του ΕΣ, επισημαίνεται ότι οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ δεν είναι δεσμευτικές, αντιθέτως προς τη σημείωση 1 του κεφαλαίου 23 της ΣΟ, η οποία αποκλείει από την κλάση 2309 της ΣΟ μόνον τα φυτικά απορρίμματα, υπολείμματα και υποπροϊόντα που προκύπτουν από την επεξεργασία η οποία σκοπεί στην παραγωγή του καταταγέντος στην κλάση αυτή προϊόντος. Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 39 της παρούσας αποφάσεως, ο αποκλεισμός αυτός δεν μπορεί να αφορά ένα συμπύκνωμα πρωτεϊνών, όπως το Imcosoy 62.

48 Επιπλέον, ο υπολειμματικός χαρακτήρας της κλάσεως 2308 του ΕΣ δεν επιτρέπει την κατάταξη στην κλάση 2308 της ΣΟ ενός προϊόντος το οποίο αντιστοιχεί πλήρως σε ειδικότερη κλάση του ΕΣ και της ΣΟ, όπως συμβαίνει με το Imcosoy 62 σε σχέση με την κλάση 2309 της ΣΟ, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της αποκλειστικής χρήσεώς του για τη διατροφή των ζώων.

49 Κατά συνέπεια, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η ΣΟ έχει την έννοια ότι ένα συμπύκνωμα πρωτεϊνών σόγιας, όπως το επίμαχο στην κύρια δίκη, εμπίπτει στην κλάση 2309 της ονοματολογίας αυτής.

Επί των δικαστικών εξόδων

50 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (ένατο τμήμα) αποφαίνεται:

Η Συνδυασμένη Ονοματολογία που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη Δασμολογική και Στατιστική Ονοματολογία και το Κοινό Δασμολόγιο, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 948/2009 της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2009, έχει την έννοια ότι ένα συμπύκνωμα πρωτεϊνών σόγιας, όπως το επίμαχο στην κύρια δίκη, εμπίπτει στην κλάση 2309 της ονοματολογίας αυτής.

(υπογραφές)